

b) pagalba užspringusiam vaikui

- versti valgyti, jei jis nenori;
- duoti riešutų, spragėsių, traškučių, ledinukų ar kitų panašių produktų;
- duoti maisto, kuris gali sutrupėti į kietus gabaliukus;
- duoti smulkiai nesupjaustyti ir nenuluptų dešrelių;
- duoti gabaliukais žalių nesutrintų daržovių, vaisių.

Parengė Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro sveikatos edukologė Vida Dubinskienė

PIRMOSIOS PAGALBOS VEIKSMAI UŽSPRINGUS KŪDIKIUI, AR VAIKUI

ATMINKIME, KAD, VAIKUI NEGALIMA:

- žaisti su žaislais, kuriuose yra smulkių detalių (mažiausia detalė gali būti stalo teniso kamuoliuko dydžio)
- žaisti su karoliukais, sagomis, monetomis ir pan.;
- leisti bėgioti, juoktis ar verkti valgio metu;
- valgyti žiūrint televizorių, valgyti važiuojant;
- valgio metu vaiko palikti vieno, - nuolat stebėkite jį;

Jeigu sutrinka kūdikio ar vaiko kvėpavimas, jeigu vaikas pradeda garsiai kosėti, galima įtarti, kad į jo kvėpavimo takus pateko svetimkūnis. Kosulys yra efektyviausias būdas svetimkūnį pašalinti iš kvėpavimo takų. Dažniausiai užspringstama, kai į kvėpavimo takus patenka blogai nurytas maistas ar skystis. Taip pat, vaikas gali įkvėpti įvairiausių smulkių daiktų, žaisliukų detalių.

Patekęs į kvėpavimo takus, svetimkūnis gali iš dalies arba visiškai užkimšti kvėpavimo takus.

DALINIS UŽSPRINGIMAS PASIREIŠKIA ŠIAIS POŽYMLIAIS:

- garsus kosulys;
- vaikas verkia ar kalba;
- tarp kosėjimų gali įkvėpti oro;
- vaikas sąmoningas.

Teikiant pagalbą, reikia netrukdyti vaikui kosėti, stebėti, ar neatsiranda sunkios obstrukcijos požymių. Būtina kviešti greitąją medicinos pagalbą ar gabenti savo transportu į gydymo įstaigą.

VISIŠKAS UŽSPRINGIMAS PASIREIŠKIA ŠIAIS POŽYMLIAIS:

- negali kalbėti, kosėti;
- negali įkvėpti;
- pamėlynavimas (cianozė);
- vėliau – sąmonės sutrikimas ir praradimas.

REIKIA NEDELSIANT SUTEIKTI PAGALBĄ!!!

Jei esant visiško užspringimo požymiams vaikas ar kūdikis sąmoningas:

- **kūdikį** paguldykite veidu žemyn ant savo rankos, kita plaštaka 5 kartus suduokite į tarpumentę. Jei svetimkūnis nepašalinamas, prilaikydami galvą, kūdikį atverskite ir atlikite 5 krūtinės ląstos paspaudimus – spaudžiama 1,5 – 2,5 cm gilumu.
- **1-8 metų vaiką** sėdėdami pasiguldykite pilvu ant kelių ir stuktelėkite 5 kartus į nugarą tarp menčių.
- Šie veiksmai tęsiami tol, kol bus pašalintas svetimkūnis, arba kol vaikas neteks sąmonės.

Jei vaikas ar kūdikis prarado sąmonę:

- Paguldykite jį ant kieto pagrindo, atlikite **oro įpūtimus ir krūtinės paspaudimus**;
- tuo metu, kai atversite kvėpavimo takus įpūtimui, pažiūrėkite, ar nematyti svetimkūnio;
- bandykite šalinti svetimkūnį pirštu, tik jį matydami;
- net ir pašalinus svetimkūnį, būtina skubiai kreiptis į medikus.

a) pagalba užspringusiam kūdikiui